

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
emma.rydbeck@regeringskansliet.se

Stockholm, 17 februari 2022

Dnr: S2021/08121

Remissyttrande gällande Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket

---

Sammanfattning:

Svenskar i Världen har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad promemoria. Promemorian föreslår att möjligheten att betala ut förmånerna garantipension och garantipension till omställningspension till viss del förlängs från och med 1 oktober 2022 till utgången av 2022. Detta gäller både för personer bosatta inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket. *Svenskar i Världen stöder detta förslag.*

Promemorian föreslår även att på grund av att det inte finns något rättsligt stöd i artikel 58 EU-förordningen för att fortsätta bevilja och betala ut garantipension till personer bosatta i ett annat land inom EES, i Schweiz eller Förenade kungariket kommer man att efter denna förlängning helt att sluta betala ut förmånerna garantipension och garantipension till omställningspension till dessa personer efter utgången av 2022. *Svenskar i Världen motsätter sig detta beslut.*

Kommentar

I denna promemoria fastslås att regleringen av utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension inom EES och i Schweiz samt till personer bosatta i Förenade kungariket har varit tillfällig och inte en permanent ändring.

Dessutom framkommer det att då nuvarande reglering inte bedöms förändras inom en nära framtid finns det inte heller någon rättslig grund för att fortsatt betala ut förmånerna. Promemorian föreslår därför att utbetalningarna ska upphöra från och med 1 januari 2023 för personer bosatta inom EU och Schweiz. Detsamma gäller för personer bosatta i Förenade kungariket, eftersom de sociala trygghetsförmånerna ska upphöra att gälla efter det att Förenade kungariket har lämnat EU.

Svenskar i Världen har i samband med tidigare utredningar lyft vikten av att exportabilitetsprincipen, det vill säga möjligheten att få garantipensionen utbetald i ett annat EU-land, bör kvarstå. En direkt konsekvens av att stryka exportabilitetsprincipen är en försämrad

privatekonomi för den enskilde individen. I värsta fall kan det leda till att uppehållsrätten för individen påverkas i de länder som kräver ett visst inkomstkrav.

När den rättsliga grunden för att fortsätta med utbetalningar till utlandet försvann efter EU-domstolens dom, ansåg tidigare utredningar att det skulle påverka personers ekonomiska förutsättningar. I diskussion gällande tidigare förlängningar beskriver promemorian:

”Att individer som har planerat inför pensionen utifrån tillämpningen som den såg ut före EU-domstolens dom, och att personer som redan före domen hade dessa förmåner, skulle hamna i en situation där deras ekonomiska förutsättningar ändras utan någon möjlighet till framförhållning bedömde regeringen som orimligt.” Svenskar i Världen menar att det nya förslaget därmed går emot vad som tidigare sagts.

I promemorian framkommer nu att de tillfälliga förlängningarna av lagen om fortsatt utbetalning av garantipension till personer bosatta utanför Sverige enbart varit tillfälliga lösningar fram tills dess att ett nytt system finns på plats. Trots att det inte finns ett nytt system inom räckhåll beslutar man nu att utbetalningarna helt kommer att upphöra, vilket vi anser är fel. Svenskar i Världen motsätter sig därför utredningens förslag som innebär att 47 900 personer inom EES, Schweiz och Förenade kungariket helt och hållet ska fräntas rätten till detta stöd redan från januari 2023.

Utöver ovan nämnda konsekvenser vill vi även betona de konsekvenser som förslaget får utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det är anmärkningsvärt att utredningen endast nämner konsekvenser för jämställdhet i en rubrik och konstaterar att det är fler kvinnor än män som har rätt till garantipension, med en fördelning på ca 60% till kvinnor och 40% till män. Utredningen menar att de inte ser någon effekt på jämställdheten, men då en majoritet av dem som har rätt till garantipension är kvinnor anser Svenskar i Världen att det visst är en fråga om jämställdhet.

Som medföljande partner (oftast kvinnornas roll) har de inte kunnat tillgodoräkna sig försäkringstid i Sverige under de år de har varit medföljande i utlandet. Den ekonomiska effekten av förslaget drabbar därmed kvinnor som grupp. Detta bör tas i beaktning vid ett eventuellt beslut att fränta en redan utsatt grupp det skydd som garantipensionen idag ger.

Sammanfattningsvis menar Svenskar i Världen att om en person uppfyller förmånskraven för garantipension och garantipension till omställningspension bör denna person inte bli fräntagen rätten till utbetalning baserat på bosättningsland.

Cecilia Borglin

Generalsekreterare, Svenskar i Världen